

som iallfall ingenting har å gjøre med det taskenspilleri som he politikk. Han sto i den tro, nu som under første verdenskrig,- a det var T y s k l a n d det gjaldt. Ikke personer, ikke system - men Tyskland. Ikke keiser Wilhelm, Ebert, Hindenburg, Hitler, men Tyskland.

Det var altså Tysklands interesser han gikk inn for ikke sitt eget lands . ?

Til det må jeg svare : Tysklands også, men først og fremst Norges . Hans tyskvennlighet var nøye forbundet med det lå dypest i hans sjel : Kjærligheten til fedrelandet. Hele hans livsverk, alle hans tanker i smått og stort gjaldt først og fremst Norge. Han var ikke bombastisk, ingen kraftpatriot, men hele hans diktning spinn, alle de fine trådene svøper seg om dette landet. Det er en bluferdig ømhet i det som ikke er mindre enn Bjørnsons åpne J a , v i e l s k e r .

Men han mente at Tysklands sak, var Norges sak.

Man kan nu etterpå tale om en feilvurdering på vesenlige punkter her, men han var i god tro når han fulgte sin egen, rake, redelige linje. Det bør frikjenne ham som menneske og karal

Det var altså ikke i første rekke sympatien for Tyskland som trykket Hamsun pennen i hånden undet okkupasjonen. Det var ~~denne~~ Norge og da først og fremst ~~denne~~ Norges ungdom *han kjennte på.*

Dypt i hans egen ^{hunde} barndom og ~~hans~~ ungdomsår bundet den nervøse medfølelse_n han hadde med alt ungt, ømheden for det verge løse. Det merkes som et pulsslagn i all hans diktning, det fikk ham t å forme slagordet **E r e r d e U n g e**, det fikk ham til å sette tingene på spissen av sin spisse penn i artikkelserien **B a r n e t** i 1915.

Det er det samme pulsslaget som går gjennom det han skrev under okkupasjonen *Det er vanskelig å se en sak fra motstandens synspunkt, men jeg vil prøve å gjøre det klart for dem som vil forstå ham ut fra de forutsetninger han hadde, og som ikke ba er oppsatt på å dømme ham etter dem han ikke hadde.* Derfor et par facts fra okkupasjonstiden :